

Overhoven

19e jaargang - nr. 3 - mei 1993

OVERHOVENSE BEDEVAART NAAR DE BASILIEK

Zondag 6 juni houdt de Heilig Hart parochie van Overhoven haar jaarlijkse bedevaart naar de Basiliek van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart. Het centrale thema van de processie is dit jaar Liefde.

In een van de komende parochiebladen zal dit thema nader toegelicht worden. Mensen die aan deze voet- en bedetocht willen deelnemen worden door het processiecomité uitgenodigd rond 9.45 uur op het plein vóór de H. Hartkerk aan de Geldersestraat aanwezig te zijn. Het comité en de pastores hopen, dat vooral ook de jeugd en jonge gezinnen deel zullen nemen aan deze bedevaart. Mocht onverhoopt het weer ons parten spelen dan zullen we met auto's naar de Basiliek gaan. We verzoeken dan de deelnemers aan de bedevaart bij voorbaat zoveel mogelijk anderen in hun auto mee te nemen naar de Basiliek.

Bezoekers van de Basiliek en zij, die op eigen gelegenheid naar het heiligdom van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart willen gaan op 6 juni, worden verzocht de aankomst van de bedevaart buiten op de Oude Markt even af te wachten, om dan samen met de bedevaartgangers binnen te trekken. Vanuit Overhoven zal het vaandel en de grote parochiekaars meegedragen worden. Tijdens de processie en aansluitend tijdens de plechtige eucharistieviering die begint om 10.30 uur, zal tevens gebeden worden voor alle opgegeven gebedsintenties. Deze intenties kunnen, bij voorkeur, in de

grote offerkist achter in de kerk gedeponereerd worden of in de brievenbus van de pastorie.

Aansluitend aan de viering is er in het Mariapark, tegenover de Basiliek voor de pelgrims een kopje koffie en een stukje vlaai tegen een kleine vergoeding verkrijgbaar.

TER BEDEVAART GAAN

Als ik oudere mensen vraag of ze ooit op bedevaart zijn gegaan, krijg ik bijna steeds een bevestigend antwoord. Bij verder doorvragen naar het waarom van een bedevaart naar die plaats en die heilige beginnen velen, tenzij het een Maria-bedevaart is, te twijfelen. Dan worden heiligen door elkaar gehaald. Donatus en Cunera zijn met Cornelius voor het vee en de pest. Antonius is van de varkens, Isodus van de boeren. Blasius is van de twee kaarsjes en Rochus is tegen zweren of keelziekte, vandaar rochelen! Allemaal niet zo erg, want niet de heilige maakt de bedevaart. Het gaat om de mens die op bedevaart gaat. Hij heeft eigen motieven en die bestaan vaak uit noden en vragen. Minder uit dank. Het gaat zoals met de genezenen in het evangelie-verhaal; tien worden er genezen, één komt terug om te danken. Een bedevaart om boete te doen hoor ik nooit noemen. En toch heeft men enkele jaren geleden nog geprobeerd veroordeelde jongelui (onder leiding) een tocht naar Compostella (Spanje) te laten maken. Nu hebben katholieken geen patent op de bedevaart. Hindoes gaan naar Varanasi om zich in de rivier de Ganges te wassen. De boeddhisten lopen rond de stoepas zoals de moslims rond de Ka'ba in Mekka. De profeet Mohammed sloeg 350 afgodsbeelden stuk bij de verovering in Mekka. Deden vele heiligen niet zo!

Een bedevaart met de nodige aanpassingen en een gezonde sanering kan heilzaam werken. Je moet dan wel deelnemer zijn en niet aan de rand van de processieweg gaan staan als toeschouwer. Het proces van verwerking van leed en overvloed is de lange bedevaart van elk mensenleven. Je ziel en boterham moet je altijd in gaten houden', zegt een Brabants spreekwoord. Misschien komt een bedevaart je mentaliteit ten goede. Probeer het eens.

WIJKBLADCOLLECTE

De collecte t.b.v. het wijkblad bracht de mooie som op van fl. 2409,75.

Bedankt gulle gevers, bedankt adverteerders, bedankt collectanten, bedankt bezorgers.

Veel wijkbewoners waren tijdens onze collecte niet thuis. Om toch iedereen in de gelegenheid te stellen ons te steunen volgt hierbij ons bankrekeningnummer: 14.76.06.012

(ged. overgenomen uit 'Oogst')

martien I. geers sittard b.v.
terreindienstwerk
specialistisch hijswerk

martien I. geers
grond- en kabelwerken b.v.

6136 EG sittard, overhoven 68

Tel.046-519331

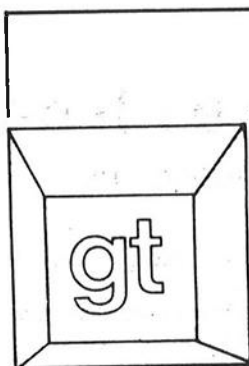
Yorkshire Terriër Kennel van
Sint Rosahof

Mariet Renssen

Rosastraat 8
6136 XG Sittard
Telefoon 046-514658

Gediplomeerd trimster
Behandeling volgens afspraak

Guus
Timmermans
herenmode

Paardestraat 17
6131 HA Sittard
Tel.: 046-526973

Boerderij FIJEN

*Elke week
speciaal
aanbiedingen*

Groente

Voor uw
- Aardappelen
- Groente en fruit
- Eieren

Fruit

Vouerweg 39 - Sittard.

Tel. 046 - 512651

UW OPTICIEN

LEON DE WEVER

STEENWEG 72
SITTARD

ROUSSEAU

Een begrip in
KERSENBOBONS met steel
PINDAROTSJES met echte chocolade
PRALINÉ TRUFFELS
.....

Chocoladeverwerkende industrie ROUSSEAU
Abraham Kuiperstraat 2 6136 DE SITTARD Telefoon 046 519282

Coumans Assurantiën

Alle:

- verzekeringen
- financieringen
- hypotheken
- sparen/beleggen
- pensioenen

Voor particulieren en bedrijven

Telefoon 046 - 52 50 11

Thorbeckestraat 2 ● 6136 SS Sittard

VERSCHENEN:

SITTARDSE SPROKKELINGEN UIT VERLEDEN EN HEDEN

Een boekje uitgegeven door de 101 jarige VVV.
Kort, doch bondig en duidelijk, komen in een aantal
hoofdstukken, meer dan 150 sprokkelingen aan de orde, van
de meest uiteenlopende aard. We noemen o.a. Gebruiken en
gewoonten - Geloof en kerk - bont allerlei - Carnaval van A
tot Z - Vroeger bij ons in de straat - Merkwaardigheden.

*Wie meer over Sittard wil weten
Mag dit boekje bèslist niet vergeten*

Een zeer interessante en leerzame verzameling
wetenswaardigheden over de stad en haar inwoners met foto's
en tekeningen. Samengesteld door Albert Sluijs, bestuurslid
van de VVV.

Een ideaal geschenk van en over Sittard
Verkrijgbaar bij het VVV kantoor, prijs f. 12.50.

VERSCHENEN:

VOLKSVERHALEN UIT HET LAND VAN SITTARD

De Sittardse historie is rijk aan volksverhalen. Gelukkig staan
de meeste hiervan ook opgetekend, maar helaas zeer ver-
spreid. De sittardse VVV heeft nu deze verhalen gebundeld in
een fraai boekwerk met als titel:

Volksverhalen uit het land van Sittard.

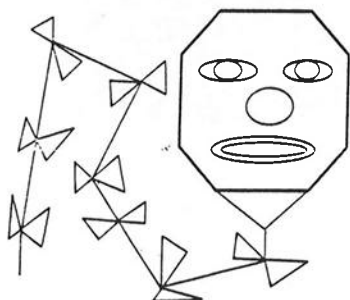
De bestuursleden: Theo Oberdorf, Jo Nohlmans en Albert
Sluijs hebben deze voor U op een eigentijdse wijze naverteld.
De schitterende tekeningen zijn van Marian Lomme-Schuur.
Echt een boek om cadeau te doen!

Deze zeer interessante verhalen moeten blijven leven.
Grootouders en ouders moeten ze zelf nog eens lezen en dan
vertellen of voorlezen aan de jeugd.
Verkrijgbaar bij het VVV kantoor, prijs f 10,--.

EERSTE INTERNATIONAAL SITTARDS VLIAGERFEEST

De Luchtpiraten

Op 12 en 13 juni organi-
seren de Luchtpiraten op
de terreinen van voetbal-
vereniging DVO het
eerste Internationaal
Sittards Vliegerfeest.
Aanvang 10.30 uur.
Het terrein ligt aan de
Dr. Philipsstraat in Sittard.

Informatie:

Conrad Seegers, Grasbroekstraat 9, 6163 CB Sittard. Telefoon
046 - 510805
Wil Braakman, Caumerstraat 36, 6467 GL Kerkrade.
Telefoon 045 - 418695

JOHAN MAGER EN WERNER ZWAKHALEN WINNAARSTAFELVOETBALTOERNOOI DISCO OVERHOVEN

Op 26 mrt. j.l werd er op de disco een tafelfoetbaltoernooi
gehouden.

Iedereen van 12 jaar tot 17 jaar kon voor f. 1,- inschrijven.
Met echte tafelfoetbalregels en een echte jury in de persoon
van Kees Ruysendaal, werd het een spannende wedstrijd.
Voor de winnaars was er een wisselbeker (je speelde met een
partner). Deze moet je wel 3 keer winnen wil je hem mogen
houden.

Om direkt te gebruiken kregen beide winnaars een rittenkaart,
d.w.z. 10 x een consumptie of entree.

De winnaars van 1993 zijn Johan Mager en Werner
Zwakhalen.

Lezers let op! Want volgend jaar krijg je de kans om hen de
beker afhandig te maken. En laat die kans nou niet voorbij
gaan!

DISCO

Op zoek naar een leuk embleem en nieuwe naam.
Heb je een idee voor een leuke naam met bijpassend
ontwerp,tekening, e.d. ?

Schrijf dan daarop (achterkant van het papier) je naam, adres,
leeftijd en telefoonnummer.

De hele maand mei kun je hem in de bus op de disco deponeren
of in de brievenbus van de secretaris, Judith Maas, Verl.
Heinseweg 48 Sittard.

Vrijdag 4 juni om 20.30 uur, in de disco zullen wij bekend
maken wie de winnaar is van de leukste naam, het leukste
ontwerp van de muzikaalste disco.

Deze ontvangt dan natuurlijk een muzikale prijs. Een CD-bon
t.w.v. fl. 40,=.

UIT DE SCHOOL GEKLAPT

Ik verander me in een oliefant
ik ging naar de stad
en ale mensen schokken zich een aap
en ze rende weg
en ik was helemaal alleen
en ik betoverde me weer terug in mezelf

Ik droomde dat ik kon toveren
en dat ik mezelf in een
prinses had getoverd
en dat ik ales kon
en dat ik naar de maan vloog
en dat de maan me een zak friet gaf

CENTRALE VERWARMINGEN - GASINSTALLATIES

Fa. H. HAAS

NUSTERWEG 17
6136 XA SITTARD

OOS KAAR

grote en kleinere zalen zeer geschikt voor:
vergaderingen, bijeenkomsten, feesten, koffietafels, bruiloften enz.
Tevens is er een gezellig café.

De accommodatie is geopend:
di, wo, do, za van 19.00 uur tot 02.00 uur
Vrijdag van 16.30 uur tot 02.00 uur
Zondag van 19.00 uur tot 01.00 uur
Maandag gesloten

Telefoon 046 - 52 64 10

Voor informatie en reserveringen: telefoon 046 - 52 13 78

Haal meer uit uw spaargeld.

Spaart u voor uw vakantie? Spaart u voor uw oude dag? Of spaart u voor uw kinderen misschien? Er zijn zoveel redenen om te sparen, maar welke spaarvorm past het beste bij u.

Wilt U de hoogste rente? Wilt u altijd direct over uw geld kunnen beschikken?

Of is er een combinatie mogelijk misschien?

Hoe dan ook, het verstandigst is om eerst even te praten met een adviseur van de Rabobank.

Die kent alle ins en outs van sparen. Op die manier weet u zeker dat u de beste keus maakt.

Kom snel even langs.

Want de grootste spaarbank van Nederland zit ook vlak bij u in de buurt.

Rabobank

Ook uw spaargeld
verdient een
persoonlijk advies.

Rabobank. Aangenaam.

Kantoren:						
Tempelplein	15	Sittard	tel. 59 27 27	Veestraat	30	Sittard tel. 59 27 80
Broeksittarderweg	154	Sittard	tel. 59 27 70	Tunnelstraat	95	Sittard tel. 59 27 85
				Raadhuisstraat	3	Limbricht tel. 59 27 65

JACQUES SCHREURS - 7 -

De oorlogsjaren

Het van nu af aan gaan wonen en werken te Stein, betekende voor Jac. Schreurs echter niet dat er activiteiten die hij op cultureel gebied was begonnen, zou afbreken. De werkzaamheden als kapelaan, waaraan hij haast ten onder was gegaan, waren hem wel van de schouders gevallen.

In 1937 - al direct - sticht hij "de Brug", een culturele werkgemeenschap voor kunstenaar en intellectuelen in Limburg, die als zetel krijgt het oude beroemde "Dinghuis", de vroegere Schepenbank, in de Maastrichtse Grote Staat, het hart van de hoofdstad. Daar worden culturele avonden naast congressen en weekends gegeven, met contactgroepen voor alle grotere plaatsen in Limburg. Schreurs is evenwel naar Stein getogen om te schrijven. Het eerste literaire werk dat hij aan zal nemen is: een nieuwe tekst schrijven voor het Tegels Passiespel.

De spelers hadden tot dan de versie gebruikt van pastoor van Delft.

Het bestuur van de Passiespelen richtte zich tot Jac. Schreurs. Deze ging hiervoor naar Vught, als tijdelijk rector van de Ursulinen aldaar, maar in het bijzonder om er in alle eenzaamheid te kunnen werken. Het Passiespel was in één maand klaar en werd een ongelooflijk succes.

Het was in 1938, toen de schrijver iedereen verraste met iets heel nieuws. Men zou ook kunnen zegen: met iets heel ouds, iets dat ons aan de Middeleeuwen terug doet denken; een Maria-Wagenspel. "De bruid die hij niet verwachtte" zal Schreurs' eerste roman worden, waarmee hij in oktober 1939 van start gaat en die hij in maart 1940 beëindigen zal.

Het opvallend succes dat de schrijver met deze roman oogst, zorgt ervoor dat de geest pas goed over hem vaardig wordt. Zo begint hij aan een grote trilogie:

"Kroniek ener Parochie".

De bij ons in de late jaren 70 bekend geworden serie: "Dagboek van een Herdershond".

Inmiddels is de oorlog uitgebroken en Schreurs zorgt voor onderduikadressen voor Joden. Hij bevindt zich dan in Venray. Maar in de nacht van de 18e op de 19e augustus 1943 was Jac. Schreurs er gloeiend bij. Met een grote groep mensen werd ook hij te Meterik-Horst door de Duitse Gestapo gegrepen. Er bleek duidelijk verraad in het spel te zijn. Schreurs werd naar de SS te Maastricht overgebracht waar hij enkele weken moest doorbrengen in een enge, vuile, stinkende cel, waar de restanten van zijn voorgangers nog voorhanden waren. Hij had het daar zo benauwd dat de enige uitweg was, boven op het krukje te gaan staan, zich zo hoog mogelijk uit te rekken, zijn neus zo dicht mogelijk bij het spleetje van een goor, kapot ruitje te houden. Op een prentje noteert Schreurs in die Maastrichtse periode:

*" Gaar gekookt in hitte en urine
doorwaak ik mijn dagen en nachten
en de gedachte aan allen die ik liefheb,
geeft mij sterkte. Vergeet mij niet".*

Na die afschuwelijke Maastrichtse tijd, sluiten de Duitsers

hem op in het gevangenenkamp Haaren in Noord-Brabant. Dit kamp te Haaren was voor de Duitse inval het seminarie van het Bisdom den Bosch.

Zijn volgende pleisterplaats zal Scheveningen worden, erger kon het niet.

Deze tijd is dan ook een ware nachtmerrie voor de priester geworden: de terdoodveroordeling, de honger en koude barakken, het rammelen van de zware sleutelbos rond het middernachtelijk uur, wanneer er weer iemand voor de kogel werd opgehaald.

Zeven weken in een zwarte cel (dodencel): eenzaam, met elke nacht de dreiging van de dood.

Onder zijn strozak, in een doosje, bewaart hij een "vers hemd" voor bij zijn dood. Daartussen liggen ook hosties. Hoe hij aan die hosties kwam?

"Eens, tegen het vallen van de avond" vertelde pater Schreurs later, "verschijnt er opeens een hoofd voor het kleine dakvenster van mijn cel en een stem fluistert: "Pater, ik breng U ons Heer". Een man knielde neer, deed zijn pet af en - terwijl ik op mijn kruk ging staan - liet hij voorzichtig een kleine pillendoos op mijn uitgestoken handen neerkomen.

Later zijn wij op de hoogte gekomen via welk kanaal deze man daarvoor benaderd was geworden. Toen we tot de bron gestoten waren, kwamen we uiteindelijk terecht bij Johannes Kardinaal de Jong!"

Toch zou Schreurs aan de dood ontsnappen en wel door toedoen van een Duitse instantie, die alle bewijsstukken heeft weten te verdonkeremanen. Dit verdonkeremanen is in het diepste geheim gebeurd door zijn Duitse heimatkundige vriend en schrijver Dr. Wilhelm Bodens uit de Selfkant. Wilhelm Bodens - gewaarschuwd door zijn hoogbejaarde moeder - begaf zich naar Maastricht en nam daar al het belastend materiaal tegen Jac. Schreurs weg. In februari 1944 wordt Schreurs uit de Scheveningse gevangenis ontslagen. Even na de bevrijding bad de oude moeder van Bodens, pater Schreurs om hulp voor haar zoon, die nu de plaats van de dichter had ingenomen in de gevangenis van Scheveningen. Toen werd het de pater duidelijk aan wie hij die ongelooflijke en wonderbaarlijke ontsnapping aan de dood te danken had gehad.

Schreurs zorgde ervoor dat Bodens weer naar zijn moeder kon terugkeren.

Zo streek Schreurs dan weer op de oude basis Stein terug.

WACHTMEISTER

Wachtmeister vocht bij Stalingrad
En heeft daar zware kou gevat:

Nu loopt hij met een sleutelbos
en slaat er buil en bloed mee los.

Wachtmeister heeft een houten arm,
Dien houdt hij op de Joden warm.

Ook heeft hij een bevroren been,
Daar trapt hij mee naar iedereen.

Wachtmeister heeft een hard gezicht,
Daarbinnen brandt geen enkel licht.

Zijn oogen zijn zoo koud als ijs:
Die weten niets van 't paradijs.

Wachtmeister, staak die willekeur:
Jouw oordeel reeds staat voor de deur

Wachtmeister!

Jacq. Schreurs

SPECIAL VOOR KINDEREN

TEST JE GEWOONTEN EN VERANDER DE VERKEERDE

Ook de kleintjes weten wat milieubescherming wil zeggen. Aan dit kleine testspelletje kan u samen veel plezier beleven. Het gaat om een paar heel eenvoudige dingen waar ze misschien al mee vertrouwd zijn. Dan kan voor of achter die suggestie een kruisje worden gezet.

Ik poets elke dag mijn tanden. Fantastisch. Maar ik laat het kraantje niet meer langer lopen dan nodig is terwijl ik poets.

Ik kijk TV en luister naar leuke muziek, maar zorg ervoor dat het niet te hard staat. Ik weet dat ook lawaai vervuilt.

Op straat gooi ik altijd mijn afval in de vuilbak. Dat is zo gedaan, er staan er overal.

Ik blijf geen uren onder de douche staan maar geef er toch de voorkeur aan boven een bad dat 3 maal meer water verbruikt.

Mijn ouders rijden mij naar school. Een paar vriendjes uit de buurt gaan ook met de wagen. Dus heb ik maar even een toerbeurt georganiseerd onder de rijdende ouders!

Ik help mama de was uithangen als het mooi weer is, dan moet ze de elektrische droogmachine niet gebruiken. De was ruikt dan heerlijk fris!

Als ik 's winters mijn kamer verlaat, pak ik goed op voor verkwisting; deur en venster dicht, licht en radio uit.

Ik doe mijn twaalf uurtje in een boterhammentrommeltje. Dat is leuk en ik kan het elke dag weer gebruiken!

Als ik met mijn ouders in de auto rijd, gooi ik afval niet door het raam naar buiten, maar neem ik dit in een zakje mee naar huis.

Je hebt alle vragen beantwoord, flink zo! Heb je overal of bijna overal een kruisje staan, dan verdien je een dikke proficiat. Je mag je makkers gerust vertellen dat je helpt werken aan een beter milieu. Je legt het hen maar uit. Maar als je maar weinig kruisjes hebt, nog niet paniker. Knip de test uit, hang hem op in je kamer of berg hem in je schoolagenda op en tracht al die ideeën in praktijk te brengen. En doe de test dan van tijd tot tijd eens over. Leve de natuur!

LIMERICK

*Advies voor wie vakantie vieren wil,
wars van iedere vakantiegril,
zonder zorgen
over morgen:
De Overhovense tuintjes zijn vredig en stil.*

O.V.R.Hoven

MYA DE MAN

Schoonheidssalon

Complete huidverzorging
d.m.v. aromatherapie
Specialisatie: Harsen, Acné, Visagie

Rijksweg Noord 193
6136 AB Sittard
Telefoon 046 - 515988

Lid ANBOS

MEI-PROGRAMMA BEZINNINGSHUIS REGINA CARMELI

Filmmiddag

Thema: 'In the beginning...'

Groots opgezette film naar de eerste 22 hoofdstukken van het Bijbelboek Genesis. Aan de orde komen: de schepping van de aarde, de zondeval, Kain en Abel, de geschiedenis van de Ark van Noach, de zondvloed en een heleboel informatie over de levens van Bijbelfiguren.

Zonder enige twijfel een bijzondere film, die voor velen vragen zal oproepen.

Leiding: Stichting Nehemia - filmevangelisatie in Nederland

Datum: zaterdag 1 mei

Tijd: 14.00 uur tot 17.00 uur

Kosten: Vrije bijdrage (richtprijs fl. 5,00)

Thema-middag

'Geloofsopvoeding en geloofsvorming van kinderen'

Voor allen die met geloofsopvoeding van kinderen te maken hebben. Ouders, leerkrachten, katechetten, clubleiding en allen die belangstelling hebben. Breng indien mogelijk uw bijbel mee.

Leiding: Mevr. drs. Carolijn van Voorst tot Voorst

Datum: zaterdag 8 mei

Tijd: 14.00 uur tot 17.00 uur

Kosten: Vrije bijdrage (richtprijs fl. 5,00)

Karmelleven: een boeiende tocht en een uitdaging!

Jongemannen vanaf 20 jaar kunnen zaterdag 15 mei in 'Regina Carmeli' kennis maken met de Karmelspiritualiteit.

Begin: 10.30 uur Einde: 17.00 uur.

Meer informatie bij Beziinningshuis 'Regina Carmeli' - Sittard.

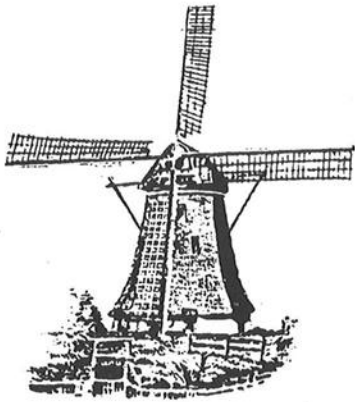
Stichting Wijkblad:

L. Verheije, Geldersestraat 8, tel. 51 80 44
T. Maessen, Rijksweg Noord 195, tel. 52 55 58
J. van Eijk, Walborgstraat 3, tel. 52 23 17
G. Voet, Rolandsweg 2, tel. 51 88 89
H. de Man, Rijksweg Noord 193, tel. 51 59 88
T. Slangen, Rosmolenstraat 42, tel. 51 72 15
M.J. Kelleners, Kastelenweg 23, tel. 52 10 17

Kopij inleveren vóór 18 mei a.s. bij voorkeur bij H. de Man, Rijksweg Noord 193.
Advertenties: de heer G. Voet, Rolandsweg 2.

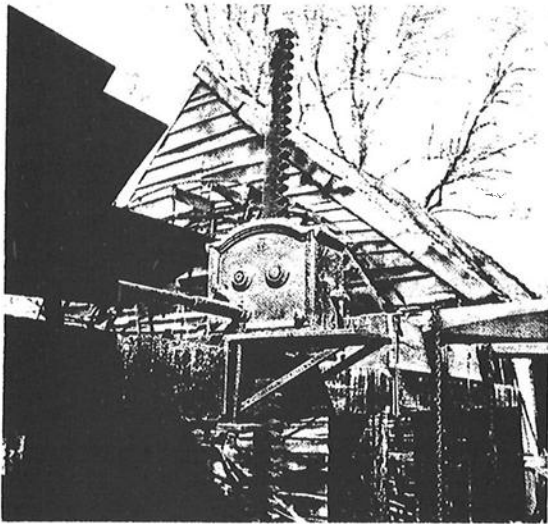
Volgend wijkblad verschijnt 5 juni 1993

MOLENS - 8

De banmolen

Los van de oorsprong van de zogenaamde molendwang voor de ingezetenen van een gemeente, was in de vorige eeuw overal het gevolg, dat de onderhorigen van een grondheer verplicht waren om op een bepaalde molen hun graan te doen malen, ook al was er vlakbij op het rechtsgebied van een andere Heer ook een molen. Om deze "ban- of dwangmolens" is in sommige streken heel wat strijd gevoerd tussen Heren en hun onderdanen, die zoveel mogelijk onder deze vaak onredelijke verplichting probeerden uit te komen. Een molenaar (of mulder) nam, een aparte plaats in het sociale leven in, vooral op het platteland. De gewone dorpingen rekenden hem tot de dorpsnotabelen, maar deze beschouwden hem toch weer niet als hun gelijke. Hoe dan ook, zij konden er allemaal goed van leven, gezien het Brabantse gezegde "De hond van de slager, de haan bij de mulder en de rector bij de nonnen ... die komen niets te kort". Vooral de molenaar van een ban- of dwangmolen had feitelijk een monopoliepositie, omdat alle onderdanen van zijn Heer op zijn molen moesten malen.

Het sluiswerk van een watermolen

De mulder

De molenaar beschikte over het oeroude gewoonterrecht van het maal- of scheploon, ook wel "molster" genoemd. Dit recht schreef voor, dat de molenaar van het door hem gemalen graan een molster of een schep mocht afnemen, dus loon in natura. Om het graan af te meten gebruikte de molenaar namelijk een speciale schep die "molderschottel" werd genoemd. De inhoud van die schep was nauwkeurig vastgesteld. Er gingen 16 afgestreeken scheppen in één vat. Beiden werden regelmatig door schepenen geijkt. Aangezien toen niet in geld maar in natura betaald werd, was het loon van de molenaar vastgesteld op 1/16 e deel van de aangeboden

hoeveelheid graan. Meer dan eens werd door vrijwel alle molenaars gezondigd; zij benadeelden de klanten en bevoordeelden zichzelf op allerlei manieren o.a. door de schep voor zichzelf overvol te vullen of ze schepten het graan ongemerkt in hun van wijde mouwen voorziene kleding! Of molenaars werkelijk zo onbetrouwbaar waren is nooit bewezen; algemeen bekend waren echter diverse spreuken zoals deze:

"Ik vraag me af, met angst in 't harte,
Hoe 't den mulder zal vergaan,
Als dejen schepper mee z'n schepper
Voor 's Scheppers rechterstoel zal staan".

Deze gang van zaken was een doorn in het oog van de regering, maar heeft toch nog tot 1828 geduurd; daarna was het verboden anders dan in geld de rekening te vereffenen. Genoeg nu over die slechte naam van de molenaar in vroegere tijden. Het molenaarsberoep was ook erg zwaar alhoewel het in werking stellen van een waterrad heel wat lichter was dan het opleggen van zeilen op de molenwieken van de windmolens, dat soms onder barre weersomstandigheden moest gebeuren. Ook was het beroep van molenaar vaak on dankbaar, gezien het gedicht aan het einde van het vorige artikel "Molens -7" in het Wijkblad van Overhoven nr. 2., april '93.

Een van de tientallen verdwenen papiermolens. De typische vorm van de bovenste verdieping van het rechter molengebouw verraadt de droogzolder van een papiermolen

Vroeger combineerden veel molenaars hun beroep met een andere nering, zoals een herberg of tapperij. In de stille uren was er namelijk alle gelegenheid om een praatje te maken en dat ging dan nog beter met een 'pilske of borreltje' erbij. Andere molenaars combineerden hun bedrijf met een bakkerij, waar iedere boer brood van zijn eigen meel liet bakken. De voorletters werden in het deeg ingekerfd om vergissingen uit te sluiten. Uit die tijd stamt het gezegde "een koekje gebakken van eigen deeg". Bij de Volmolen in Epen kan men thans van tijd tot tijd brood en vlaai kopen, gebakken van in de molen geproduceerd meel. Een andere lucratieve bijverdienste voor de molenaar was de visvangst, vooral paling, witvis en zelfs beekforel werd gevangen. Hoe men dat deed? Door het lostrekken van de lossluizen stroomde het water deze visvang of visbeun binnen en kon de mulder de buit binnenhalen. De lengte van de visvang kon tot 20 meter bedragen. Tot 1920 werd o.a. bij de Geulhemmermolen 's nachts met een kruisnet jacht gemaakt op beekforel. Ten gevolge van de milieuvervuiling (afvalwater van de industrie, landbouwvergift, wasmiddelen en overtollige drijfmest) is het met die visstand snel bergafwaarts gegaan. Dank zij de recente milieuwetten duiken hier en daar weer enkele vissoorten op. De tijd van de Heren en de ban- of dwangmolens is lang voorbij.

Vervolg op pagina 9

WAARBORG
VOOR KWALITEIT

ad

pfenninge

SCHILDERSBEDRIJF B.V.
RIJKSWEG NOORD 188 SITTARD - TEL. 046-512434

Slijterij Gilissen-Nohlmans

Rijksweg Noord 235
6136 AB Sittard
Telefoon 046-512362

Opleidingen voor:

- Begincursus
- Costumière
- Coupeuse of coupeur
- Modevaktekenen
- Lerares of leraar in het modevak

De gemiddelde tijdsduur van elke opleiding is 1 à 2 jaar.

Bovenstaande opleidingen kunnen worden afgesloten met een examen en het behalen van een diploma. Ook naai- en knipcursus zonder diploma en patroontekenen.

De cursussen zijn niet aan leeftijd gebonden.

Modevakschool "Conoscenza della Moda"

Cortenbachstraat 1, 6136 CG Sittard. Telefoon 046 - 58 28 02

JS JOHN SEEGERS

onroerend goed

*Goed uw huis verkopen?
Géén verkoop, géén kosten!*

Wassenbergstraat 27, Sittard
Tel. 046-525318

Body Gym

H. Kruppa
(privé 04498-51189)
Aan 't Broek 33
6137 TJ Broeksittard

Nu **NIEUW**
Callanetics - Aerobic (Body-Arobic-Training)

Verder
Fitnesstraining - Kickboxen

Vervolg van pagina 7

Met de afnemende economische betekenis van de oude watermolens daalde in de naoorlogse jaren ook het aantal professionele molenaars langzaam, maar gestaag.

Nieuwe functies

Van de ca. 200 watermolens in Limburg kon een gedeelte gered worden, deze kregen vaak een nieuwe bestemming of functie zoals de woonmolens, de horecamolens, de museummolens e.a.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- a. *De woonmolens.* Van oudsher waren watermolens al onder één dak gebracht met woonruimte voor de molenaar of met een agrarisch bedrijf: de boerderijmolens. Een illustratief voorbeeld is de Broekmolen bij Slenaken; bij de verbouwing is helaas het molengebouw erg aangetast. De "Molen Begijnenstraat" op de Jeker in Maastricht is ook al lang geen molen meer, maar het gebouw is wél authentiek gebleven. De "woon-oplossing" is natuurlijk prachtig, maar het is toch jammer als uitwendig zó ingrijpend verbouwd wordt, dat het rad alléén de gedachte aan een echte watermolen niet meer kan oproepen.
- b. *De horecamolens.* De combinatie watermolen-herberg is al oud, maar het is nu wel belangrijk welk type horecabedrijf in een molen trekt en of de onvermijdelijke verbouwing met respect geschiedt. Een goed voorbeeld is de Franse Molen in Valkenburg. Onherstelbare aantasting van het oorspronkelijke karakter ziet men bij de bovenste Molen in Venlo en de Onderste Plasmolen in Mook.
- c. *De museummolens.* Watermolens worden zelden, in tegenstelling tot windmolens, als museummolen benut. Een bescheiden uitzondering vormt de St. Ursulamolen te Nunhem (Lbg).
- d. *Andere bestemmingen.* In de gerestaureerde Genneper watermolen in Eindhoven is b.v. het gemeentelijk Milieu Educatiecentrum gevestigd. In het Muldershuis te Eibergen worden festiviteiten, vergaderingen en andere bijeenkomsten gehouden en op meerdere plaatsen verdient men iets bij met roeiboortverhuur. Tenslotte komt ten gevolge van de nostalgische modetrend, de oudste functie van de molen weer terug: de "echte" warme bakker gebruikt gegarandeerd echt volkorenmeel, vermalen in een water- of windmolen van het land "waar het leven goed is".

RECTIFICATIE ARTIKEL IN MAAS EN MIJN

De braderie, die de Klokstichting met Pinksteren zou organiseren, gaat NIET door!

ACTIES TEGEN STOOKOVERLAST

Stookgedrag

Bij een juiste manier van stoken kan de vervuiling een stuk binnen de perken worden gehouden, maar echt schoon wordt het nooit! Uw stookgedrag kan hierbij een belangrijke rol spelen: stook geen geverfd-, geïmpregneerd- of gelijmd hout. Ook resten leer, stof, plastic en ander afval hoort niet in de kachel thuis.

De naam "allesbrander" voor een kachel wekt de suggestie dat we er alles in kunnen gooien. Dan kan ook wel, maar het hoort niet! In zo'n geval kunnen we beter spreken van een allesvervuiler! Stook zo weinig mogelijk en uitsluitend schoon, droog en onbehandeld hout! Stook niet bij mistig-, windstil weer; dit geeft veel direkt merkbare overlast voor burens en omwonenden door stank en het neerslaan van de rook. (De niet merkbare vervuiling niet meegerekend)

APV

Er zijn al gemeentes in Nederland die via een regelgeving in de Algemene Politie Verordening (APV), kunnen optreden bij overlast van kachels. Informeer eens bij uw Gemeente.

Het rendement van een kachel of open haard is slechts 10-20%, terwijl de milieuvervuiling erg groot is. Nu we dit weten zouden we het stoken van de kachel of open haard moeten beperken tot enkele keren per jaar, puur voor de gezelligheid!

*overgenomen uit Natuurgids 1992-7
Els Derks-van der Wiel*

KINDEROPVANG IN EEN HUISELIJKE SFEER

Gastouderopvang is een vorm van kinderopvang voor kinderen van 8 weken tot 14 jaar. De opvang vindt plaats óf in het huis van de gastouder óf in het huis van de vraagouder. Bemiddeling is mogelijk voor de gemeenten Sittard, Born en Susteren.

U hebt opvang nodig?

Als u een leuke baan krijgt aangeboden of u wilt een opleiding gaan volgen, dan kan dat alleen maar als de kinderopvang goed is geregeld. Ons bureau kan voor een oplossing zorgen.

Er zijn tal van redenen waarom mensen gastouder willen worden. Het maakt niet uit of men jong of oud is, in elk geval is wel nodig dat men plezier en vaardigheid heeft in de omvang van kinderen, evenals voldoende tijd.

Welke vorm?

Er zijn twee mogelijkheden. Opvang in het eigen huis (bemiddeling alleen mogelijk als men op niet meer dan twee dagen per weekopvang nodig heeft) en opvang in het huis van de gastouder.

Voor gastouders geldt hetzelfde. Men kan zelf kiezen of men graag in het eigen huis of buitenshuis kinderen opvangt.

Interesse?

Neem dan contact op met Bureau Gastouderopvang. Telefoon tijdens kantooruren 046-516050.

Wilco
DE LUXE

Eksklusieve damesmode
chic gekleed - jong sportief

J.M. Willems – Limbrichterstraat 17 – 6131 EA Sittard

APOTHEEK LIMBRICHTERVELD

DEMPSEYSTRAAT 34-36, TEL. 046-528099

OPENINGSTIJDEN:

maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 18.00 uur

zaterdag, zon- en feestdagen van 11.00 tot 12.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur

goudsmid

tom smeets

sieraden

- ★ repareren
- ★ graveren
- ★ veranderen
- ★ ontwerpen

walborgstraat 1 (overhoven) sittard tel. 520212

Voor uw Rijbewijs

**Verkeersschool
de Maasketen**

Heistraat 29
6136 BA Sittard
Tel. 046-525333

M.J. HAMERS B.V.

NUSTERWEG 69
6136 KT SITTARD
TELEFOON 046-517247

- APPARATENBOUW
- PLAATWERK
- KUNSTSTOF-INDUSTRIE
- MACHINE-REPARATIE

Tevens toelevering op maat van
*buis-, plaat- en
stafmateriaal in staal,
roestvrijstaal, aluminium en
kunststoffen.*

Trimsalon "CLAUDIA"

Uw adres voor:
HET WASSEN, KNIPPEN
SCHEREN EN PLUKKEN
VAN UW HOND

RIKSGEDIPLOMEERD
VOOR ALLE RASSEN

Parallelweg 20, Sittard
Tel. 046-520967

BOMEN VOOR MENSEN - 3

BEUK

Net als de eik heeft de beuk iets majestueus over zich. De eik heeft iets robuusts, iets ongenaakbaars. De beuk daarentegen heeft meer een sierlijke lijn, een bepaalde losse gracie. Men zou de beuk daarom best de koningin van het bos kunnen noemen. Hij is niet bepaald een boom om in de tuin te zetten, tenzij die zo ruim is dat daarin de beuk volledig uitgegroeid tot zijn recht kan komen. Want men zal toch al gauw rekening moeten houden met een lengte van wel meer dan 30 meter en een kroon die voor dat formaat niet onderdoet.

Jammer is het dat de beuk geen duurzaam hout vormt, waardoor er na tientallen jaren vermolming optreedt. Men ziet de beuk dan ook zelden meer dan 150 jaar worden, toch nog ruim wat ouder dan een mens wordt. Deze koningin van het bos is wat kieskeurig waar het de grondsoort betreft. Hij vraagt een vruchtbare bodem, liefst wat leemhoudend en in ieder geval rijk aan kalk. Het laatste is echt een levensvoorwaarde. De aanwezigheid van grote beukenbossen zegt dus wel iets over de bodemgesteldheid!

Het eivormige blad van de beuk heeft duidelijke nerven. De duizenden soms tienduizenden blaadjes aan de twijgen vormen een ondoordringbaar bladmozaïek voor zonnestralen. Daarom vindt u onder een beuk of in een beukenbos geen ondergroei. Wel zien we in het vroege voorjaar vaak duizenden kiemplantjes staan, waarvan er dus vrijwel geen tot wasdom zal komen.

In de winter is de kleur van de kroon paars-bruin. Maar als in het voorjaar de knoppen gaan zwellen, staat de boom in een roze gloed. De bloei vindt plaats in mei. Heel mooi zijn de mannelijke bloemen, roodgeel van kleur, die in een soort ruiker staan. Beuken dragen bijna ieder jaar vrucht. Wie kent niet de beukenootjes, waarop in de herfst de vinken afkomen, die we dan vaak in troepjes onder de bomen zien rondscharrelen. Maar ook kepen, boomklevers en houtduiven zijn verzot op beukenootjes. De zwarte specht gebruikt de boom vaak als plek om er zijn nestholte uit te kakken.

Ook de beuk kent heel wat paddestoelen, die zich bijzonder thuisvoelen op de boom. De porseleinzwam met zijn ivoorwitte hoedjes is bescheiden van formaat, maar een geduchte parasiet. De gouduil komen we tegen in beuken op zandgrond. De galmug veroorzaakt de typische kleine gallen op het blad

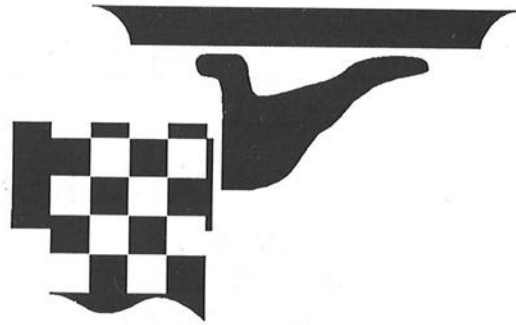
Beuk

van de beuk. De opvallendste vlinder die wij bij beuken aantreffen is de tauvlinder. Het diertje met okerkleurige vleugels heeft zijn naam te danken aan het teken in een donkere vlek op de vleugels, waarin men de Griekse letter tau kan zien.

Tenslotte nog iets over het hout van deze boom. Het meest opvallende is wellicht dat het niet splintert. Daarom wordt het sinds jaar en dag gebruikt voor het maken van speelgoed. Eeuwen geleden werden de letters voor het drukprocedé van boeken uit kops beukehout gesneden. Bij het roken van vlees en vis wordt veelal gebruik gemaakt van deze houtsoort, omdat het een conserveermiddel bevat, namelijk creosoot.

ARME RITTER

6 Sneëën brood - halve liter melk - 2 eieren - suiker - kaneel - iets zout - geraspte citroenschil - paneermeel en vet. Meng de melk, suiker, eieren en citroenschil goed door elkaar.

Dompel hierin het oud brood en wentel ze even door het paneermeel. Bak het brood in heet vet aan beide kanten mooi bruin. Bestrooi ze met suiker vermengd met kaneel. Extra lekker met citroenschuimsaus.

Arme Ritter kan verfijnd worden. Met toast, oude sneetjes casinobrood of melkbrood wordt het gerecht smakelijker. Persoonlijk gebruik ik geen paneermeel. Als er een lepel maizena of custard bij de melk komt, kun je het overgebleven ei-melk mengsel over de sneetjes gieten. Je krijgt dan een soort pannenkoek. Als luxe garnering kan ook warm fruit (diepvries) erbij gegeven worden b.v. rode bessen, bramen, frambozen.

Recept: schuimige citroensaus

2 eieren - sap van ca. 2 citroenen aangevuld met water tot 2 dl. - geraspte citroenschil - ca. 75 gr. basterdsuiker.

Eidooiers met suiker schuimig roeren. Citroenschil en water toevoegen. De massa onder goed roeren laten binden (vooral niet koken). Het stijfgeklopte eiwit erop leggen en voorzichtig omscheppen zodat ook het eiwit gaar wordt.

Deze saus kan ook goed bij vanille- of griesmeelpudding gegeven worden.

